

HITRI VODNIK

o obveznih podatkih na živilih

Hitri vodnik je pripravljen na osnovi Uredbe (EU) št. 1169/2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom (v nadaljevanju Uredbe).

Preverite seznam obveznih podatkov

1. Ime živila

- ◆ Uporabi se **predpisano prodajno ime**. Če to ni predpisano, je ime živila njegovo **običajno ime**. Če običajnega imena ni ali se ne uporablja, se navede **opisno ime živila**.
- ◆ Ime živila vključuje podatke o **fizikalnem stanju živila** ali **njegovi posebni obdelavi** ali o **določenih sestavinah** (na primer „v prahu“, „ponovno zamrznjeno“, „liofilizirano“, „hitro zamrznjeno“, „odmrznjeno“, „zgoščeno“, „dimljeno“, „obsevano“, „s sladilom(-i)“, „s sladkorjem(-i) in sladilom(-i)“ ipd.).

2. Seznam sestavin

- ◆ Je naveden pod ustreznim naslovom „**Sestavine**“.
- ◆ Sestavine se navedejo po padajočem vrstnem redu glede na maso, kakor je zabeležena v času njihove uporabe pri proizvodnji živila.
- ◆ **Aditive in encime za živila** je treba poimenovati z **imenom kategorije**, kateremu sledi **značilno ime aditiva oz. encima** ali, če je ustrezno, **številka E** (na primer »*kislina: citronska kislina*« ali »*kislina: E 330*«).

3. Snovi ali proizvodi, ki povzročajo alergijo ali preobčutljivost

- ◆ Se poudarijo z vrsto pisave, ki se jasno razlikuje od preostalega seznama sestavin (na primer **po ČRKAH, stilu** ali **barvi ozadja**).
- ◆ Če seznam sestavin ni obvezen, se alergene navede kot „**Vsebuje [imena alergenov]**“.
- ◆ Pri nenamerni prisotnosti alergenov (navzkrižni kontaminaciji) se alergene običajno navede kot „**Lahko vsebuje [imena alergenov]**“.
- ◆ Seznam snovi ali proizvodov, ki povzročajo alergijo ali preobčutljivost, je naveden v prilogi II Uredbe.

4. Količina nekaterih sestavin ali kategorij sestavin

- ◆ Se označi, kadar je **navedena v imenu živila**, oziroma je poudarjena z **besedami, slikami** ali **grafiko**.
- ◆ Izrazi se kot **odstotek**, ki se pojavi bodisi v imenu živila ali tik ob njem ali pa v seznamu sestavin.

5. Hranilna vrednost (glejte naslednjo stran)

6. Dejanska alkoholna stopnja v volumenskih odstotkih

- ◆ pri pijačah, ki vsebujejo več kot 1,2 volumenskega odstotka alkohola (na primer »20 vol. %«).

7. Neto količina živila

- ◆ Se pri tekočih izdelkih izrazi v litrih (l), mililitrih (ml) ipd., pri drugih izdelkih v kilogramih (kg) ali gramih (g) ipd.
- ◆ Običajno se zapiše za pojmom „**Neto količina**“. Pojem »~~Neto teža~~« je napačen.

8. Datum minimalne trajnosti ali datum uporabe

- ◆ Za mikrobiološko hitro pokvarljiva živila se uporabi izraz „**Porabiti do**“.
- ◆ „**Uporabno najmanj do**“ za ostala živila ali „**Uporabno najmanj do konca**“ za živila, kjer se datum zapiše na mesec in leto ali na leto natančno.
- ◆ Besedilu sledi datum ali sklic, kje na označbi je naveden datum.
- ◆ Kadar rok uporabnosti izdelka ni naveden z dnevom in mesecem, je potrebno navesti tudi serijo oziroma lot.

9. Posebni pogoji shranjevanja

- ◆ Je potrebno navesti v primeru, če so bistveni za **uporabnost, varnost oziroma senzoriko živila pred ali po odprtju embalaže** (na primer „*Hraniti pri temperaturi do + 8 °C.*“; „*Po odprtju hraniti v hladilniku in porabiti v treh dneh.*“).

10. Navodila za uporabo

- ◆ Je potrebno navesti v primeru, da **potrošnik brez tega podatka ne bi mogel pravilno uporabiti živila** (na primer „*Izdelek je potrebno pred uporabo skuhati v vreli vodi.*“).

11. Ime ali naziv podjetja in naslov nosilca živilske dejavnosti

- ◆ **Nosilec živilske dejavnosti** je tisti, ki je odgovoren za informacije o živilih.
- ◆ To je lahko ime in naslov ali firma in sedež proizvajalca ali tistega, ki živilo pakira, ali prodajalca, ki mora imeti naslov oziroma sedež v Evropski skupnosti.

12. Država porekla ali kraj izvora

- ◆ Je obvezna, kadar bi izpustitev tega podatka lahko zavedla potrošnika glede prave države porekla ali kraja izvora živila, kadar je država porekla ali kraj izvora živila naveden in ni enak državi porekla ali kraju izvora njegove osnovne sestavine in kadar to zahteva posebna zakonodaja.

13. Posebni dodatni podatki

- ◆ V določenih primerih je potrebno na označbi živila zapisati še posebne dodatne podatke, ki so zapisani v prilogi III Uredbe (na primer „*Pakirano v kontrolirani atmosferi*“, „*Vsebuje aspartam (vir fenilalanina)*“, „*Vsebuje kofein. Ni priporočljivo za otroke ali nosečnice.*“ ipd.).

5. Hranilna vrednost

◆ Hranilna vrednost živila se običajno predstavi kot preglednica.

Povprečna hranilna vrednost	Na 100 g/Na 100 mL	Na porcijo ³	% PV na 100 g/na 100 ml (in/ali na porcijo)
Energijska vrednost	kJ/kcal	kJ/kcal	%
Maščobe	g	g	%
- od tega nasičene maščobe	g	g	%
- od tega enkrat nenasičene maščobe	g ¹	g	
- od tega večkrat nenasičene maščobe	g ¹	g	
Ogljikovi hidrati	g	g	%
- od tega sladkorji	g	g	%
- od tega poliola	g ¹	g	
- od tega škrob	g ¹	g	
Prehranske vlaknine	g ¹	g	
Beljakovine	g	g	%
Sol	g	g	%
Vitamini in minerali ²	Enote, opredeljene v točki 1 dela A Priloge XIII Uredbe ¹	Enote, opredeljene v točki 1 dela A Priloge XIII Uredbe	% PDV** na 100 g ali na 100 ml (in/ali na porcijo) ¹

Obvezni podatki

Prostovoljni podatki

* PV - Priporočeni vnosi za povprečno odraslo osebo (8 400 kJ/2 000 kcal)

** PDV - priporočen dnevni vnos

¹ Podatek postane obvezen, v kolikor se navede nanj navezujoč prostovoljni podatek.

² Vitaminov in mineralov mora izdelek vsebovati vsaj 15 % PDV običajno na 100 g ali porcijo in 7,5 % PDV v primeru pijač na 100 ml.

³ Navedeno mora biti število porcij/jedilnih enot, vsebovanih v embalaži.

Primer označbe živila

Ime živila   Seznam sestavin   Količina nekaterih sestavin

1 **Fižolko**

2 **Fižolova južica**

4 **Dehidrirana fižolova juha s koščki korenja in peteršiljem**

Sestavine: fižol v prahu 45 %, korenje 20 %, **pšenična moka**, jedilna sol, rafinirano sončnično olje, **smetana**, začimbe (paprika, poper, peteršilj 2 %, česen), kalcijev karbonat, barvilo: E 160c, aroma. **Lahko vsebuje voiljji bob.**

Proizvajalec: Tovarna Fižolko d.o.o., Ulica 1, 1000 Ljubljana, Slovenija

3 **Lahko vsebuje voiljji bob.**

Navodila za uporabo:
V posodo nalijte 1 L vode v katero stresite vsebino vrečke in z metlico mešajte, dokler ne zavre. Na zmernem ognju kuhajte še 10 minut.

10 **Navodila za uporabo**

11 **Ime ali naziv podjetja in naslov nosilca živilske dejavnosti**

Povprečna hranilna vrednost	Na 100 g	Na porcijo* (250 mL)	% PV** na porcijo (250 mL)
Energijska vrednost	1159 kJ / 275 kcal	116 kJ / 28 kcal	1 %
Maščobe	5 g	0,5 g	1 %
- od tega nasičene maščobe	1 g	0,1 g	1 %
Ogljikovi hidrati	40 g	4,0 g	2 %
- od tega sladkorji	5 g	0,5 g	1 %
Prehranske vlaknine	7 g	0,7 g	
Beljakovine	14 g	1,4 g	3 %
Sol	6 g	0,6 g	10 %
Kalcij	400 mg (50 % PDV**)	120 mg	15 % PDV**

5 **Hranilna vrednost**

*Pakiranje vsebuje 4 porcije.
**PV - Priporočeni vnosi za povprečno odraslo osebo (8 400 kJ/2 000 kcal).
***PDV - priporočen dnevni vnos.

8 **Datum minimalne trajnosti ali datum uporabe**

9 **Posebni pogoji shranjevanja**

Uporabno najmanj do konca: 06.2022
LOT: 123456789
Hraniti na suhem pri sobni temperaturi.

7 **Neto količina živila**

40 g

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 3

Osrednje vidno polje potrošniku omogoča, da nemudoma prepozna značilnosti ali naravo proizvoda ali ime znamke, če je to primerno.

Navodila za uporabo

Datum minimalne trajnosti ali datum uporabe

Posebni pogoji shranjevanja